

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladika a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna a JUDr. Oľgy Trnkovej v právnej veci žalobcu **Mgr. E. J.**, bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. J. C., advokátom v P., proti žalovanej **Z., B.**, o **určenie, že neprítomnosť zamestnanca v práci nie je neospravedlnenou absenciou a iné**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN – 4 C 53/02, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 12. marca 2007 sp. zn. 23 Co 128/06, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Trnave z 4. septembra 2007 sp. zn. 23 Co 128/06, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **z a m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava rozsudkom zo 7. februára 2006, č.k. PN – 4 C 53/2002-118 určil, že neprítomnosť žalobcu v práci v dňoch 19.1.2000 až 21.1.2000, 31.1.2000, 1.2.2000 až 4.2.2000, 7.2.2000 a 8.2.2000 nie je neospravedlnenou absenciou. V časti zaplatenia sumy 12 387,- Sk spolu s 15 % úrokom z omeškania ročne od 1.3.2002 až do zaplatenia návrh zamietol. Vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 80 písm. c/ O.s.p. a ustanovením § 22 ods. 2 a 4 nariadenia vlády

č. 223/1998 Zb., § 251 ods. 1 Zákonníka práce, § 261 ods. 1, ods. 3, § 262 ods. 1 a § 263 ods. 1 zákona č. 65/1965 Zb. V časti určenia, že neprítomnosť zamestnanca v práci v určené dni nie je neospravedlnenou absenciou návrhu vyhovel, keď dospel k záveru, že zamestnávateľ vedel, a to doručením pracovnej neschopnosti zamestnankyňou M., že sú u neho prekážky brániace mu prítomnosti v práci, lebo bol povinný sa podrobiť kúpeľnej liečbe, ktorá mu bola predpísaná. Z výpovede zdravotnej sestry V. F. vyvodil, že žalobca objektívne nemohol osobne požiadať riaditeľku školy žalovanej o dovolenku alebo o neplatené voľno. V čase, kedy mu bola ukončená pracovná neschopnosť ošetrojúcou lekárkou bol v kúpeľoch T., kde bol od 24.1. do 28.1.2000 práceneschopný. Žalovaná prostredníctvom svojej riaditeľky vedela, že žalobca má objektívne prekážky, ktoré mu osobne bránili požiadať o dovolenku alebo neplatené voľno z dôvodu existencie prekážok všeobecného záujmu na strane žalobcu. Postup žalovanej bol preto v rozpore s čl. 9 ako aj čl. 3 základných zásad Zákonníka práce. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku žalobcu o zaplatenie sumy 12 387,- Sk s príslušenstvom dospel k záveru, že je potrebné prihliadnúť na námietku premlčania vznesenú žalovanou. Žalobca si svoje právo mohol po prvýkrát uplatniť žalobou na súde najskôr dňa 31.3.2000, kedy bola žalovanou žalobcovi vyúčtovaná mzda za obdobie február 2000. Táto okolnosť vyplýva z výplatných pások za január a február 2000 a uplynula objektívna premlčacia lehota. Prihliadol na to, že žalobca si neuplatnil v pôvodnom návrhu svoj nárok na zaplatenie peňažného plnenia, ale ho až uplatnil podaním návrhu, ktorým žiadal zmenu návrhu z 14.11.2004. Ide o dobu viac ako 4 roky po tom, čo právo mohlo byť uplatnené po prvý raz. Skutočnosť, že prebiehalo konanie o určenie, že neprítomnosť v práci v určené dni nie je neospravedlnenou absenciou neznamenala prerušenie plynutia premlčacej lehoty.

Na odvolanie žalobcu a žalovanej Krajský súd v Trnave rozsudkom z 12. marca 2007 sp. zn. 23 Co 128/06 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania 26 115,- Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právnej zástupkyne žalovanej. Na rozdiel od súdu prvého stupňa poukázal na to, že žalobca odcestoval na kúpeľnú liečbu bez toho, aby mal ukončenú práceneschopnosť, pričom bolo preukázané, že na kúpeľnú liečbu nemohol byť práceneschopný, na ktorú skutočnosť bol viackrát upozornený lekárkou, že práceneschopnosť mu musí byť pred začatím kúpeľnej liečby ukončená. Z kúpeľného poukazu žalobcu

vyplývalo, že nešlo o kúpeľný poukaz „X“. Vzhľadom na túto okolnosť žalobca si mal vziať dovolenku na kúpeľnú liečbu. Napokon nepožiadaval zamestnávateľa ani písomne ani ústne o dovolenku alebo pracovné voľno, či už s náhradou mzdy alebo bez náhrady mzdy a žiadnym spôsobom neospravedlnil svoju neprítomnosť v práci. Nebránili mu v tom žiadne objektívne prekážky zdravotného alebo vážneho osobného charakteru. Keďže žalobca nepostupoval v uvedenom smere, žalovaná správne kvalifikovala neprítomnosť žalobcu v uvedené dni ako neospravedlnenú absenciu. Takisto žalovaná správne postupovala aj pokiaľ išlo o krátenie dovolenky žalobcovi. Na základe týchto skutočností napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil podľa ustanovenia § 220 O.s.p.

Predmetné rozhodnutie odvolacieho súdu napadol dovolaním žalobca a žiadal, aby dovolací súd ho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že nemal možnosť navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov na vyvrátenie alebo aspoň spochybnenie tvrdení svedkyne MUDr. M.. Bola mu preto postupom súdu znemožnená realizácia jeho procesných práv ako účastníka konania a bola mu odopretá možnosť prieskumu správnosti nových skutkových zistení, ktoré vzal odvolací súd za rozhodujúce. Podľa jeho názoru mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá skutočnosť zakladá dovolací dôvod podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.

Poukázal takisto na rozpory medzi tvrdeniami svedkyne MUDr. A. M. a ďalšími vykonanými dôkazmi. Namietal, že je daný aj dovolací dôvod podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom posúdení veci.

Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Bez ohľadu na to, či odvolací súd rozhodol rozsudkom alebo uznesením, ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti jeho rozhodnutiu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z väd vymenovaných pod písmenami a/ až g/. Na tieto vady konania musí dovolací súd prihliadnuť ex officio, teda vždy, či už ich existenciu účastník namieta alebo nie (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Dovolateľ namietal vadu podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a to, že postupom odvolacieho súdu mu bolo znemožnené navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov na vyvrátenie alebo aspoň spochybnenie tvrdení svedkyne MUDr. M.. Dovolací súd z obsahu zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom 12.3.2007 (č.l. 161 a nasl. spisu) zistil, že na tomto pojednávaní bola vypočutá MUDr. M.. Na pojednávaní bol žalobca osobne prítomný ako aj jeho právna zástupkyňa. Mal preto možnosť hneď reagovať spolu so svojou právnou zástupkyňou na výpoveď tejto svedkyne. Z uvedeného vyplýva, že mu preto nebola znemožnená realizácia jeho procesných práv (§ 237 písm. f/ O.s.p.) odvolacím súdom navrhovať dôkazy a sa k nim vyjadrovať, konkrétne k výpovedi MUDr. M.. Vadou uvedenej povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Dovolanie žalobcu smeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, preto je prípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom (ak nejde o prípad uvedený v § 242 ods. 2 O.s.p.) je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.).

Žalobca v dovolaní uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., tvrdiac, že napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav veci; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis alebo síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd správne vychádzal zo zistenia, že žalobca svojvoľne odcestoval na kúpeľnú liečbu bez toho, aby išiel ukončiť práceneschopnosť. Na kúpeľnú liečbu nemohol nastúpiť ako práceneschopný, pričom na túto okolnosť bol upozornený a vedel, že nejde na kúpeľnú liečbu s poukazom „X“. Odvolací súd ďalej zistil, že žalobcovi nebránili žiadne objektívne prekážky ani zdravotného alebo osobného charakteru, aby požiadal o dovolenku alebo neplatené voľno a tieto skutočnosti oznámil zamestnávateľovi.

Podľa názoru dovolacieho súdu ak žalobca takto nepostupoval neprítomnosť žalobcu v uvedené dni treba kvalifikovať ako neospravedlnenú absenciu a v tomto smere treba súhlasiť s odvolacím súdom.

Dovolací súd takisto poukazuje v podrobnostiach na výstižné dôvody rozhodnutia odvolacieho súdu, s ktorými sa stotožňuje. Ďalšie námietky žalobcu preto dovolací súd považoval za právne bezvýznamné.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolací dôvod namietaný žalobcom podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nebol daný. Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní neboli zistené ani ďalšie dôvody, ktoré by mali za následok nesprávnosť dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

Úspešnej žalovanej vzniklo v dovolacom konaní právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej však nepriznal trovy dovolacieho konania, nakoľko jej žiadne nevznikli.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. novembra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: